بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 187 ތާރީޚު: 24 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1447 – 16 އޮކްޓޫބަރު 2025 ބުރާސްފަތި

އުސޫލު ނަންބަރު: 2025/G-25

ކަސްޓަމްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން ހާމަކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ފޯނު: 3336211
މޮބައިލް: 7242885
ވެބްސައިޓް: www.gazette.gov.mv

- ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކަށް ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި ފޮނުވާނީ legalaffairs@po.gov.mv އަށެވެ.

بسم الله الرحمن الرحيم

މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ.

ކަސްޓަމްސްއަށް ދެއްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން ހާމަކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު

ފިހުރިސްތު

1. ތަޢާރުފާއި ނަން 1
2. މަޤްޞަދު 1
3. ނަން ހާމަކުރުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުތުތައް 1
4. ހާމަކުރާ މަޢުލޫމާތު 2
5. ނަން ހާމަކުރާނެ މަރުޙަލާތަކާއި މުއްދަތު 2
6. ނަން ހާމަކޮށްފައިވާ ފަރާތަކުން ފައިސާ ދެއްކުން 3
7. ނަން ހާމަކުރުމުން އިސްތިސްނާވާ ފަރާތްތައް 3
8. ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީ 3
9. ޝަކުވާ ހުށަހެޅުން 3
10. މުއްދަތު ބެލުން 4
11. ނަން ހާމަކުރުމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލަހައްޓާނެ ފަރާތް 4
12. އުސޫލަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތައް 4
13. އުސޫލުގައި ނެތްކަމެއް ދިމާވުން 4
14. މާނަކުރުން 4
15. އަމަލުކުރަން ފެށުން 5

بسم الله الرحمن الرحيم

މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ.

ކަސްޓަމްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން ހާމަކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު

ތަޢާރުފާއި ނަން

1. (ހ) މިއީ، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން ހާމަކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އިޖުރާއާތު ބަޔާންކުރުމަށް ޓަކައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އެކުލަވައިލައިފައިވާ އުސޫލެކެވެ.

(ށ) މި އުސޫލަށް ކިޔާނީ، "ކަސްޓަމްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން ހާމަކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު" އެވެ.

މަޤްޞަދު

2. މި އުސޫލުގެ މަޤްޞަދަކީ، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން ހާމަކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އިޖުރާއާތު ބަޔާންކުރުމެވެ.

ނަން ހާމަކުރުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުތުތައް

3. (ހ) ކަސްޓަމްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން ހާމަކުރާނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާނަމައެވެ.

(1) ކަސްޓަމްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމާއި، ވަގުތީގޮތުން ޚިދުމަތް މެދުކަނޑައިލުމުގައި އަމަލުކުރާ އުސޫލުގެ ދަށުން ފައިސާ ދައްކަން އަންގައިފައިވުމާއި، އެ އަންގުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވެފައިވުން؛

(2) ނުދައްކާ ހުރި ފައިސާގެ ޖުމުލަ އަދަދު -/10,000 (ދިހަ ހާސް) ދިވެހި ރުފިޔާ ނުވަތަ އެއަށް ވުރެ އިތުރުވުން.

(ށ) ކަސްޓަމްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމާއި، ވަގުތީގޮތުން ޚިދުމަތް މެދުކަނޑައިލުމުގައި އަމަލުކުރާ އުސޫލުގެ ދަށުން ފައިސާ ދެއްކުމަށް އަންގާ ލިޔުން، އަންނަނިވި ގޮތްތަކުން ކުރީ ގޮތަކަށް ހަވާލުކުރެވިފައިނުވާނަމައެވެ.

(1) ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތަށް ލިޔުން ހަވާލުކުރުން؛

(2) އެ ފަރާތުން ކަސްޓަމްސްއަށް ދީފައިވާ އެޑްރެހަށް ލިޔުން ހަވާލުކުރުން ނުވަތަ ފޮނުވުން؛

(3) އެ ފަރާތުގެ ނަމުގައި ކަސްޓަމްސްގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ކަސްޓަމްސް ޕޯޓަލަށް ލިޔުން ފޮނުވުން؛

(4) އެ ފަރާތުން ކަސްޓަމްސްއަށް ދީފައިވާ އީމެއިލް އެޑްރެހަށް ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅޭނެ ފޯނު ނަންބަރުކަމަށް ކަސްޓަމްސްއަށް ދީފައިވާ ފޯނު ނަންބަރަށް ލިޔުން ފޮނުވުން؛

(5) އެ ފަރާތުގެ ދާއިމީ އެޑްރެހަށް ލިޔުން ޕޯސްޓުކުރުން.

ހާމަކުރާ މައުލޫމާތު

4. މި އުސޫލުގެ ދަށުން ހާމަކުރާނީ، އަންނަނިވި މައުލޫމާތެވެ.

(ހ) ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ފަރާތުގެ ފުރިހަމަ ނަން.

(ށ) ކަސްޓަމްސްގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު. އަދި އެފަދަ ފަރުދެއް ނަމަ، އެ ފަރާތުގެ ނަމާއި، ދާއިމީ އެޑްރެސް.

(ނ) ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު (ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއް ނަމަ، އެ ފަރާތުގެ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު).

(ރ) ނަން ހާމަކުރާއިރު ދެރައިވަނަން ނުދައްކައި އޮތް ފައިސާގެ އަދަދު.

(ބ) ފައިސާގެ ބާވަތް/ ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ސަބަބު.

ނަން ހާމަކުރުމުގެ މުރާޖަޢާތަކުގެ މުއްދަތު

5. (ހ) މި އުސޫލުގެ ދަށުން ނަން ހާމަކުރުމުގެ މުރާޖަޢާތައް، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި މިވަނީއެވެ.

(1) ކަސްޓަމްސްގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓުގައި އާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރުން؛

(2) ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރުމާއެކު، ކަސްޓަމްސްގެ ރަސްމީ ސޯޝަލް މީޑިއާ ޕްލެޓްފޯމުތަކުގައި އިޢުލާންކުރުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއް މުރާޖަޢާއިން އަނެއް މުރާޖަޢާއަށް ދާންވާނީ، އެ މުރާޖަޢާއެއްގައި މަދުވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަސް ފާއިތުވުމުންނެވެ.

(ނ) ކަސްޓަމްސްއަށް ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން، މަދުވެގެން ކޮންމެ 2 (ދޭއް) މަހަކު 1 (އެކެއް) ފަހަރު އާންމުކުރަންވާނެއެވެ.

ނަން ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތަކުން ފައިސާ ދެއްކުން

6. މި އުސޫލުގެ ދަށުން ނަން ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތަކުން އެ ފަރާތުން ކަސްޓަމްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކައިފި ނަމަ ނުވަތަ އެ ފައިސާ ދައްކާނެ ގޮތަކާމެދު ކަސްޓަމްސްއާއެކު އެއްބަސްވުމެއްގައި ސޮއިކޮށްފި ނަމަ، އެ ފަރާތުގެ ނަން އުނިކުރެވޭނެއެވެ. ނަމަވެސް، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރުމަށްފަހު، އެ ފަރާތެއްގެ ނަން، އެ ވެބްސައިޓުން އުނިކޮށް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

ނަން ހުށަހެޅުމުން އިސްތިސްނާވާ ފަރާތްތައް

7. އަންނަނިވި ފަރާތްތައް މި އުސޫލުގެ ދަށުން ނަން ހުށަހެޅުމުން އިސްތިސްނާވާނެއެވެ.

(ހ) ކަސްޓަމްސްއަށް ފައިސާ ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާ ހުރި ފައިސާ ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވެ، އެ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް ފައިސާ ދައްކަމުން އަންނަ ފަރާތްތައް.

(ށ) ދައުލަތުގެ އިދާރާތައް.

(ނ) ސަރުކާރުގެ މެޖޯރިޓީ ހިއްސާ އޮންނަ ކުންފުނިތައް.

(ރ) ސަރުކާރުގެ ޕްރޮޖެކްޓްތަކުގެ ތެރެއިން ހިނގަމުންދާ ޕްރޮޖެކްޓް / ޕްރޮޖެކްޓް ހިންގާ ފަރާތް.

(ބ) ނިޔާވެފައިވާ ފަރާތްތައް / ދުނިޔޭގައި ނެތް ފަރާތްތައް.

ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީ

8. މި އުސޫލުގެ ދަށުން 5 (ފަހެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީއެއް، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އޮފް ކަސްޓަމްސް އެކުލަވައިލަންވާނެއެވެ. ސްޓީރިއަރިންގ ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.

(ހ) އުސޫލުގެ ދަށުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ފުރިހަމަކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އިޖުރާއާތު ކަނޑައެޅުމުގައި ލަފާދިނުން.

(ށ) އުސޫލުގެ ދަށުން ކުރެވޭ މަސައްކަތްތައް މޮނިޓަރކުރުން.

(ނ) އުސޫލުގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ ޝަކުވާތައް ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅުން.

ޝަކުވާ ހުށަހެޅުން

9. (ހ) މި އުސޫލުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ނަން ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތުން އެއްވެސް ޝަކުވާއެއް ހުށަހަޅަން ބޭނުންވެއްޖެ ނަމަ، ނަން ހުށަހަޅާތާ 5 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ޝަކުވާއެއް ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހެޅޭ ޝަކުވާ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ބަލައި ނިންމަންވާނެއެވެ.

(ހ) މި އުސޫލުގެ ދަށުން ޝަކުވާއެއް ހުށަހަޅައިފި ނަމަ، އެ ފޮނުވުމުގެ ނަން ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ހާމަކުރާނީ އެ ޝަކުވާއާ ގުޅޭ ގޮތެއް ނިންމުމަށްފަހުގައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތައް ބަލައެއްނުގަނެވޭނެއެވެ.

މުއްދަތު ގުނުން

10. މި އުސޫލުގެ ދަށުން މުއްދަތު ގުނާނީ، ރަސްމީ ބަންދު ދުވަސްތަކާއި، ސަރުކާރު ބަންދު ދުވަސްތައް ވެސް ހިމަނައިގެންނެވެ.

ނަން ހާމަކުރުމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުން ފަރާތް

11. މި އުސޫލު ތަންފީޒުކުރާނީ މި އުސޫލުގެ ދަށުން ނަން ހާމަކުރުމާ ގުޅޭ ކަންކަން ހިންގައި ބެލެހެއްޓުމަށް، ކަސްޓަމްސްގެ ފައިސާއާބެހޭ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމާ ސެކްޝަނުންނެވެ.

އުސޫލަށް އިޞްލާޙުކުރުން ފެނިއްޖެ ކަސްޓަމްސް ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތައް

12. (ހ) މި އުސޫލަށް އިޞްލާޙުކުރަން ފެނިއްޖެ، ކަސްޓަމްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމާއި، ވަގުތީގޮތުން ހިދުމަތް ދުރުކަނޑާއިލުމުގައި އަމަލުކުރާ އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ފައިސާ ދައްކަމުން ލިޔުމުން މުއްދަތާއި ޙަވާލުކޮށްދީފައިވާ ފަރާތްތަކެއް އެބަ މި އުސޫލުގެ ބޭނުމަށް ނުކުތާ ފޮނުވައިވާ ފަރާތްތަކެއް ކަމުގައި ބަލައި، އެ ފަރާތްތަކުގެ ނަންތައް، މި އުސޫލުގެ ދަށުން ނުކުތާ ފުރަތަމަ ލިޔުމުގައި ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނުކުތާ ފުރަތަމަ ލިޔުމް، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މި އުސޫލު ޝާއިޢުކުރާ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި އުސޫލުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ކަސްޓަމްސްގެ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

އުސޫލުގައި ނުހިމެނޭ ދިމާވުން

13. މި އުސޫލުގައި ނުހިމެނޭ ކަމެއް ދިމާވެއްޖެ ނަމަ، ނުވަތަ ވަކި ކަމެއް މި އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ތަންފީޒުކުރުމުގައި ދަތިކަމެއް ދިމާވެއްޖެ ނަމަ، އެ ކަމަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމާނީ، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އޮފް ކަސްޓަމްސް އެވެ.

މާނަކުރުން

14. (ހ) "ކަސްޓަމްސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް" އަށެވެ.

(ށ) "ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އޮފް ކަސްޓަމްސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނީ ގޮތުން ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ބަލައި ތިބޭގޮތް ހަމަޖެހިފައިވާ ފަރާތަށް، އެއިރަކަށް ވަޒީފާ ސިވިލް ސާވިސްއަށް ކުރާ އެންމެ ރަނގަޅު ނިންމުމެއް ބަލައި

ކޮމިޝަނަށް ގެނެސްފައި އޮތް ކަސްޓަމަރސް އެޕްލިކޭޝަން ތަރުޖަމާކޮށް އުފައްދައިފައިވާ
ބޭނުނުވެ.

އަމަލުކުރަން ފެށުން 15. މި އުސޫލަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މި އުސޫލު ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.